

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

De uerbo Christi, Mutuum date nihil inde sperantes

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

Sed de iure fortasse loquuntur, nō de debito, nēpe,
 An Christianus possit aut debeat accipere reditus, &
 non an Christianus dare debeat et soluere reditus. De
 his ergo firmamenta eorum audiamus. Sic autem lo-
 quuntur. Christus Lucæ 6. sic loquitur, Mutuum date
 nihil inde sperantes. Nam si mutuū dederitis his à qui-
 bus speratis uos recepturos, quæ gratia uobis est? Nam
 & peccatores peccatoribus mutuum dant, ut recipi-
 ant paria. Quum igitur hoc præceptum sit domini,
 Christianus esse non potest, qui pecuniam suam alte-
 ri nisi conditione reditus interposita nō dat mutuum.

Præterea in Actis apostolicis legimus fideles in na-
 scenti ecclesia ita iunctos fuisse, ut omnia cōmunia ha-
 berent. Apostolorū uero et ueterū Christianorū forma
 nobis esse debet: cōsequitur ergo fidelem nō esse eum
 qui reditus accipit, cuius omnia cæteris cōmunia esse
 debēt. Et hæc firmissima sunt quibus nitūtur catabapti-
 ste, nam cætera quæ de scœnore ex scripturis citant,
 suo loco uidebimus, ut adpareat nihil esse quæ dicunt
 q̄ amarulentiam quandam & inuidam loquacitatem.

DE VERBO CHRISTI, MUTVVM
 date nihil inde sperantes.

Quandoquidem Christianos hoc dicto me-
 tiuntur, cogimur paulò diligentius genui-

T R A C T A T V S

num eius sensum eruere. Nam error est imò heresis quædam, uerbis non intellectis aut non rite intellectis, non collatis alijs locis scripturæ, nec expensis circumstantijs, mordicus hærere. Videamus ergo quæ hæc uerba præcedât, nempe: Diligite inimicos uestros, benefacite ijs qui uos oderunt, benedicite maledicentibus uobis. Ab eo qui tibi pallium aufert, etiam tunicam noli prohibere. Percutienti maxillam, præbe & alteram. Ab eo qui aufert tibi tua, ne reposcas. Et: Prout uultis ut faciant uobis homines, uos quoq; facite illis similiter. Omnia hæc præcepta pari dignitate uobis habenda erunt qua hoc: Mutuum date, &c.

Quum ergo ex prædictis omnibus (nam omnium par ratio est) Christianus metiendus uenit, quero ego ex catabaptistis, quandoquidem nihil mali ex nobis ad hostes nostros redire debet, quid ergo ad illud Pauli dicent, Act. 13. O plene omni dolo & omni uersutia fili diaboli, inimice omnis iustitiæ &c. Si hæc uerba Paulum excidere fide Christiana non fecerunt, sequi necesse fuerit, Christi uerba non ita nude & ruditer, ut iacent, esse exponenda, sed admittere ea interpretationem. Iam quærimus possit ne Christianus cui uis & iniuria infertur queri apud legitimum iudicem. Quod si Christianus non potest, non erit Christianus Paulus qui Cæsarem adpellat, qui exire carcerem affectus plagis non uult, sed de iniuria sibi facta conque-
ritur

ritur Act. 16. Deinde iure permittit agere Corinthijs,
 1. Cor. 6. Quod si hæc agēs Christianus manet, nec in=
 dignum quid fidelibus Corinthijs permittit, quur uos
 unico hoc uerbo, Mutuum date nihil inde sperantes,
 omnes homines à Christi fide alienos censetis, si non
 intelligāt, ut uos exponitis? Ad hæc iubet alteram ma=
 xillam percutiēti obuertere, quod tamen nec ipse, nec
 Paulus fecit, Ioannis 19. Acto. 23. Non solum non ob=
 uerterunt (inquam) alteram maxillam, sed percutien=
 tem duris uerbis exceperunt. Quod si hoc Lucæ ca=
 put regula sit, qua metiri debeant omnes Christiani,
 consequens esset nec Christum, nec Paulum Christia=
 nos fuisse, quum hæc præcepta iuxta literam non præ=
 stiterint. Si uero nihilominus pij & sancti fuerunt (ut
 certe fuerunt) manifestum fit, hoc præceptum de mu=
 tuo indicem non esse quo Christiani probentur. Ad
 catastropham ergo oculos intendite, quæ illic adijci=
 tur: Quæcunq; uultis ut uobis faciant homines, eadem
 facite & illis. Hæc summa est omnium prædictorum,
 hæc genuina interpretatio. Quis enim est qui odium
 aliorū erga se uelit? quis uult ut sibi ab alijs maledica=
 tur? quis uult ut sua sibi uel furto uel ui auferatur? quis
 uult ut ab alio percutiatur, aut ut quis ab eo mutuo ac=
 cipiat et nihil reddat? Quum ergo hæc nemo uelit fer=
 re ab alijs, nimirū talia non inferet alijs. Quid ergo si
 bi uult Christus hisce præceptis omnibus? Nihil aliud,

T R A C T A T V S

quàm perfectionem aeternæ et sanctissimæ uoluntatis diuinæ innotescere suis, cui exemplari pulcherrimo si non possumus per omnia respondere, demus operam, ut quàm proxime accedamus, & quod nolimus ab alijs nobis inferri, ne inferamus ipsis. Iam expendamus quæ præcesserunt uerba, scilicet: Sed uobis dico qui auditis, diligite inimicos uestros, &c. Quæ si recte considerentur, palàm fiet ea quæ Lucas habet sexto cap. eadem esse cum his quæ Matthæus habet quinto. Illic enim dicit: Veteribus dictum est, ego uero uobis dico &c. Ex quo intelligimus Christum utrobique legem exposuisse. Iam finem cōsideremus uerborum ubi dicit: Et eritis filij altissimi, quia ipse benignus est erga ingratos ac malos. In Matthæo: Ut sitis filij patris uestri qui in cœlis est, quiq; perfectus est. Verba erga Christi in Luca uim legis exprimunt, adeoq; nostram infirmitatem produnt. Nam dum audimus: Estote perfecti sicut pater uester cœlestis perfectus est &c. qui purus, sanctus, & omni parte perfectus est, nos contra immundi & affectibus pleni: an non iam per legem in cognitionem nostræ impuritatis ac imbecillitatis inducimur? & peccatores esse ac præuaticatores conuincimur?

Quum ergo Christi uerba quæ Matth. 5. & Luc. 6. scribuntur ad legem pertinēt, non patiemur, ut uos catabaptistæ Christianos ex his estimetis. Nam si quis
 nos

nos lege meteri uelit, reperiemur omnes ex æquo & peccatores esse, & damnati. Rom. 3. Omnes peccauerunt & egent gloria dei. Que ista gloria quam deus in nobis desyderat? Nimirū ut simus sancti, puri, & sine omni labe, quemadmodum deus est, qui nos ad imaginem suam creauit. Quandoquidē ergo nihil sumus quā caro & infinitis peccatis obnoxij, desyderat deus hanc in nobis gloriam. Christianus ergo non æstimandus erit ex lege, sed ex fide & gratia.

Dicis, An ergo non est peccatum quod contra legem committitur? Maxime. Qui reditus accipit ab alio in legem committit (Nam hæc lex est, Mutuum date nihil inde sperantes) ergo qui reditus accipit, peccat: ex quo cōsequitur Christianum reditus non posse recipere. Hoc argumentum catabaptistarum, qui sic de Christiano homine loquūtur, ac si oporteret Christianum hominem immunem esse ab omni peccato. Nam omnino ita colligunt: Peccat, ergo Christianus non est. Quum Ioannes dicat: Si dixerimus, peccatum non habemus, ueritatem non facimus & c. Si uero peccata nostra agnoscimus & confitemur, fidelis est deus & c. Ignorant autem discrimen inter legem & peccatum, de quo sic nota.

DE DISCRIMINE LEGIS

& peccati.